

ellenségnek és magának is menekülnie kell előlük, hogy eljusson a Querela Austriae³¹ és a pusztítások borzalmatkeltő sematikus rajzának megírásához.³²

Ezzel a még magyar eseményekkel kapcsolatos részlettel vége is a minket érdeklő anyagnak. Az 1532. évnek néhány külföldi eseménye, (a birodalmi sereg szétoszlása körüli bonyodalmak és Andrea Doria peloponnesosi hadjárata talál még helyet ebben a részben.

Kiegészíti tehát teljesen ez az anyag azt, amit Ursinustól ismerünk? Semmi esetre sem. A mohácsi csatáról szóló elbeszélésnek feltétlenül volt folytatása, hiszen Ursinus befejezettként emlegeti Oláhnak.³³ Nem lehetetlen, sőt igen valószínűnek látszik, hogy az 1527-től 1537-ig terjedő időköz eseményei közül azokat is megírta, amelyeket eddig nem ismerünk feldolgozásában, talán későbbieket is. Munkájának folytonosságára vall az a megjegyzése, amellyel az 1535.-i eseményeket vezeti be.³⁴

Hoz-e valami újat számunkra ez a most előkerült néhány rész? Eseményanyagban nem igen, hiszen a mohácsi csatáról több Ursinusénál teljesebb és jobb elbeszélésünk van, a kőszegi ostromról szóló rész sem mond sok újat, az erdélyi események pedig nem jelentékenyek. Teljesebbé teszik azonban képünket a 16. század elejének egyik olyan történetírójáról és munkásságáról, aki idegen ember létére állandóan figyelemmel kísérte a magyar események, ha hidegen és megértés nélkül is nézte sorsunkat. Ursinus Veljást nem részvét, vagy rokonszenv vezette arra, hogy feljegyezze a magyar eseményeket, hanem az, hogy ura udvarában nem volt elhanyagolható semmiség az, hogy mi történik magyar földön. Az előkerült újabb részek tehát ismét bizonyítják annak, hogy a 16. század elejének közep európai politikájában jelentős volt a magyarországi helyzet alakulása.

Waczulik Margit.

31. Querela Austriae sive epistola ad reliquam Germaniam Caspare Vrsino Vello Regio Historiographo Authore. Augustae Vindelicorum, 1532. Vucyssenhorn.

32. Pl. Kollar 109. 114. 116. 117. 1.

33. Oláh Miklós levelezése. Közli Ipolyi Arnold Budapest, 1875. Mon. Hung. Hist. I. 25. 206—209. 1.

34. 23. 24. Bellum cum Joanne susceptum pro vt gestum fuit ordine ac suo quoque tempore acta (!) tribus proximis libris inserui.